

**KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS
POLGÁRMESTERI HIVATALA**

Eszközök és források

ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

**Hatályos:
2024. január 1-től**

JÓVÁHAGYTA:

**SZEMEREYNÉ PATAKI KLAUDIA
POLGÁRMESTER**

**DR. TEMESVÁRI PÉTER
JEGYZŐ**

**VARGA MIKLÓS
GAZDÁLKODÁSI ÉS INTÉZMÉNYÜZEMELTETÉSI
IRODAVEZETŐ**

Bevezetés

A szabályzat a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban Tv.) és az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Kormányrendelet (továbbiakban: Áhsz.) 50. §-a alapján készült.

Az Értékelési Szabályzat hatálya kiterjed az önkormányzatra és Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalára (továbbiakban: Hivatal), továbbá a településen működő helyi nemzetiségi önkormányzatokra. A továbbiakban: szabályzat hatálya alá tartozó szervek.

Az eszközök és források értékelésének szabályzatában rögzíteni kell

- a követelések értékelésének elveit, szempontjait,
- követeléstípusonként a kis összegű követelések év végi meghatározásának elveit, dokumentálásának szabályait,
- az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont követelések besorolásának elveit, dokumentálásának szabályait, és
- a tulajdonosnak - az állami vagyon esetén a törvényben kijelölt tulajdonosi joggyakorló szervezetnek - a vagyonkezelésbe adott eszközök vagyoneértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elveit, módszerét, dokumentálásának szabályait, felelőseit.

A szabályzat hatálya alá tartozó szervek eszközeit és forrásait:

- az e szabályzatban foglaltak szerint kell minősíteni
- az itt leírt értékelési elvek szerint kell a nyilvántartásokba felvenni és
- a mérlegben – az eszközök és források leltározási és leltárkészítési szabályzatban leírtak szerint – leltározással, egyeztetéssel végrehajtott ellenőrzés után, az e szabályzatban foglaltak szerint kell egyedileg értékelve szerepeltetni.

A szabályzat összeállításáért és folyamatos karbantartásáért a Gazdálkodási és Intézményüzemeltetési Iroda vezetője a felelős.

1. Az értékelés általános szabályai

Az eszközök és források értékelésénél a számviteli politikában rögzített vállalkozás folytatásának elvét, az egyedi értékelés, a valóság és az óvatosság elvét kell alapul venni.

A Tv. 46.§ (2) bekezdése alapján az értékelésnél az előző évi könyvviteli mérlegkészítésnél alkalmazott értékelési elvekből kell kiindulni, amely elvek akkor változtathatóak meg, ha a változást előidéző tényezők tartósan – legalább egy éven túl – jelentkeznek és emiatt a változás tartósnak minősül. Ebben az esetben a változást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásait a kiegészítő mellékletben részletezni kell.

A bizonylatokon, a főkönyvi és analitikus könyvviteli nyilvántartásokban az eszközök és források értékét a Tv-ben meghatározott előírások és számviteli alapelvek szerint kialakított összegben kell rögzíteni és nyilvántartani. Ha a Tv. vagy az Áhsz. választási lehetőséget biztosít, a szabályzat hatálya alá tartozó szervek jelen értékelési szabályzatban meghatározott eljárásokat alkalmazzák.

Piaci érték meghatározása

Az év végi értékelésnél a forgalmi, piaci érték:

- Új eszközöknél az azonos vagy hasonló rendeltetésű, használati értékű, minőségű és árfekvésű eszköz katalógusokban, árlistákban szereplő, illetve bolti ára. Amennyiben jelentős eltérés tapasztalható az egyes forgalmazók által alkalmazott árak között, ezek átlagát kell forgalmi értéknek tekinteni.
- A képzőművészeti eszközöknél, gyűjteményeknél a piaci érték a képzőművészeti gyűjtemény vezetője, mint művészettörténész által készített értébecslés szerint kerül megállapításra.
- Használt eszközöknél a használtcikk kereskedők által alkalmazott eladási ár, ennek hiányában az új ár korrigálva a használati idő alatt elszámolt értékcsökkenéssel

Bekerülési (beszerzési) érték

Az mérlegtételek értékelésének kiindulópontja az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értékének meghatározása, melyet elsődlegesen az Áhsz. szabályoz és ahol az egyezés megengedett a Tv.-vel, ott ezeket az előírásokat kell figyelembe venni.

Az egyes eszközcsoportok bekerülési érték meghatározásának szabályai általánosan az alábbiak:

- **Vásárolt immateriális javak bekerülési értéke** az egységes rovatrend K61. Immateriális javak beszerzése, létesítése rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggént nyilvántartott vételár.
- **Vásárolt, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök bekerülési értéke** az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggént nyilvántartott vételára, kisajátítás útján szerzett ingatlan esetén a kártalanítás összege is.
A bekerülési értékbe ezeknél a beszerzéseknél bele kell számítani az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközökhöz egyedileg hozzákapcsolható:
 - tervezési,
 - szállítási,
 - rakodási,
 - alapozási,
 - szerelési,
 - üzembe helyezési

munkáknak az egységes rovatrend K62., K63., K64. rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggént nyilvántartott együttes vételára.

- **A használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével összefüggésben idegen vállalkozó által végzett beruházás bekerülési értéke** a bővített, megváltozott rendeltetésű, átalakított, megnövelt élettartalmú, teljesítőképességű eszköz üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig felmerült, az eszközökhöz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási,

rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend K62., K63., K64. rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott vételára.

- **A már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközökön idegen vállalkozó által végzett felújítási munkák** [Tv. 3. § (4) bekezdés 8. pont] esetén a felújítás bekerülési értéke az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítása érdekében a felújítás befejezéséig felmerült, az eszközhez egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak bekerülési értéke azoknak az egységes rovatrend K71., K72., K73. rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végeleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott vételára.

Az ingatlanok, gépek, berendezések, felszerelések, járművek, tenyészállatok értékét növeli az azokhoz kapcsolódóan a pénzügyi számvitelben elszámolt befejezett felújítás értéke.

- **Saját előállítású immateriális javak, tárgyi eszközök bekerülési értékének összetevői:**

Az eszköz előállítási értékének részét képezik azok a költségek, amelyek

- az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állapotának helyreállítása során közvetlenül felmerültek;
- az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak;
- az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók.

Az eszköz előállítása során felmerült költségként kell figyelembe venni:

- a közvetlen anyagköltséget;
- a közvetlen személyi juttatási költséget;
- a közvetlen személyi juttatási költségek járulékait, szociális hozzájárulási adót;
- az egyéb közvetlen költséget (szállítási és rakodási költség, közvetlen gépköltség).

Az előállítási költségek közé tartoznak azok az adott eszközzel közvetlen kapcsolatba hozható, az előállításhoz kapcsolódó általános költségek arányos összegei is, amelyek az adott termékre megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók.

Ilyenek:

- gépköltségek,
- kamatköltségek,
- egyéb kiegészítő részlegek (üzemek) általános költségei.

Az előállítási költségek között kell elszámolni (és így az előállítási érték részét képezi)

- az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz a beruházó költségvetési szerv által biztosított (az idegen vállalkozó felé nem számlázott) vásárolt anyag bekerülési (beszerzési) értékét;
- a saját előállítású termék, nyújtott szolgáltatás közvetlen önköltségét a vásárolt anyag, a saját előállítású termék tényleges beépítésekor, a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg.

- **A gazdasági társaságban való részesedés bekerülési értékét alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor, a társaság átalakulásakor, beolvadásakor** a Tv. 49. § (3) - (4), és (6) - (7) bekezdése szerint kell meghatározni, alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor egyezően az egységes rovatrend K65. Részesedések beszerzése vagy K66.

Meglévő részesedések növeléséhez kapcsolódó kiadások rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggént nyilvántartott összeggel. A társulási részesedés bekerülési értéke a társulásban résztvevők által bevitt vagyontárgyak társulási szerződésében, illetve annak módosításában meghatározott bruttó értéke (önkormányzatoknál).

A Tv. Áhsz. által hivatkozott előírásai a következők:

- a gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke vásárláskor a részvényekért, üzletrészekért, vagyoni betétekért fizetett ellenérték (vétélár), cégvásárláskor – üzleti vagy cégérték, illetve negatív üzleti vagy cégérték kimutatása esetén – az üzleti vagy cégértékkel csökkentett, a negatív üzleti vagy cégértékkel növelt ellenérték (vétélár);
 - a gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke alapításkor, tőkeemeléskor a létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban a jegyzett tőke fedezeteként, valamint a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként meghatározott vagyoni hozzájárulás együttes értéke a ténylegesen befizetett pénzbetétnek és a rendelkezésre bocsátott nem pénzbeli betétnek megfelelő összegben;
 - gazdasági társaság átalakulása esetén a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke a megszűnt részesedésre jutó – a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti – saját tőke összege (kiválás esetén a kiválással létrejött gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti saját tőke összege);
 - gazdasági társaság beolvadása esetén a külső tulajdonosnál a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke a megszűnt részesedésre jutó – a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti – saját tőke összege;
 - a gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés névértéke fejében a jegyzett tőke leszállításakor (ideértve a tőkeleszállítással egyidejűleg végrehajtott, a leszállított jegyzett tőkével arányos jegyzett tőkén felüli saját tőke kivonást is) átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke a gazdasági társaság által közölt, illetve számlázott érték, a gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a vagyonfelosztási javaslat szerinti érték.
- **Követelés fejében** átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke. Az eszközöket a kiváltott követelés összegével azonos összegben kell nyilvántartásba venni az átadás napjával, ha jogszabály, megállapodás eltérően nem rendelkezik.
- **Csere útján** beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.
- **A térítés nélkül** (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt (a nem adminisztrációs hibából származó többlet) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke. Ennek megállapítása földterületek esetén az Ingatlan nyilvántartó program értébecslése által megállapított érték, egyéb esetben a megállapodásban szereplő érték.

Amennyiben az eszköz térítés nélküli átadás-átvétele azonos irányító szerv alá tartozó államháztartási szervezetek között történik, az átvevő szervezetnek az adott eszközt az átadó által közölt - az átadó könyveiben szereplő - bruttó értéken kell nyilvántartásba venni. Ezzel egyidejűleg az átvevőnek az eszköz átadás időpontjáig - az átadónál időarányosan - elszámolt értékcsökkenés összegét is nyilvántartásba kell venni.

- **A vásárolt készletek bekerülési értéke** az egységes rovatrend K311. Szakmai anyagok beszerzése vagy K312. Üzemeltetési anyagok beszerzése és – a reprezentációs készletek, üzleti ajándékok beszerzésével kapcsolatosan – a K123. Egyéb külső személyi juttatások rovatokhoz, a vásárolt áruk bekerülési értéke a K313. Árubeszerzés rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár. A befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek, állatok bekerülési értéke az Tv. 62. § (2) bekezdése szerint számított előállítási érték.
- **Vásárolt készleteknél (anyag, áru) bekerülési érték** A vásárolt készleteket tényleges beszerzési áron (bekerülési értéken) kell értékelni. A saját előállítású készleteket közvetlen önköltségen kell értékelni.
- **Az adott előlegek bekerülési értéke** az átutalt vagy megfizetett – előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó – összeg.
- **A követelések bekerülési értéke** az egységes rovatrend bevételeihez kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon kimutatott követelésekkel megegyező elismert, esedékes összeg.
- **A kapott előlegek bekerülési értéke** az átutalt, megfizetett – előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó – összeg.
- **A kötelezettségek bekerülési értéke** az egységes rovatrend kiadásaihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek összege.

Sajátos szabályok a bekerülési érték megállapításánál:

- A bekerülési érték részét képező tételek elszámolásának időpontjára az Tv. 47. § (9) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy az eszköz értékének utólagos módosítása során akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekinteni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1%-át, de legalább a százezer forintot.
- A bekerülési (beszerzési) érték részét képező tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténte (legkésőbb az üzembe helyezés) kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben. Amennyiben az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig a számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később módosított fizetendő (kivetett) összeg közötti különbözettel a beszerzési értéket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában akkor kell módosítani, ha a különbözet összege az adott eszköz értékét jelentősen módosítja. Amennyiben a különbözet összege jelentősen nem módosítja az adott eszköz bekerülési (beszerzési) értékét, annak összegét a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában egyéb ráfordításként, illetve egyéb bevételként kell elszámolni.

- A vagyonkezelésbe vett eszközök – ideértve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik – bekerülési értéke a vagyonkezelésbe adónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonkezelésbe adónál az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonkezelésbe vevőnek nyilvántartásba kell vennie.

2. Értékcsökkenés

Az immateriális javak, tárgyi eszközök, vagyonkezelésbe vett eszközök értékcsökkenése a Számviteli politika III. fejezet 7.3. sz. pontja szerint számolandó ki. Az értékcsökkenés elszámolása az egyedi nyilvántartó lapokon feljegyzésre kerül. Az értékcsökkenés elszámolása negyedévenként – a negyedév utolsó napján - történik az Áhsz-ben valamint a számviteli politikában meghatározott leírási kulcsok szerint a tényleges használatnak megfelelően időarányosan, mindaddig, amíg az eszközt rendeltetésének megfelelően használják.

Az Áhsz-ben megállapított terv szerinti értékcsökkenési leírástól a szabályzat hatálya alá tartozó szervek nem térnek el.

Terven felüli értékcsökkenést a szabályzat hatálya alá tartozó szervek a számlarendben és a számviteli politikában leírtak szerint az év végi értékelésnél, selejtezésnél, megsemmisüléskor, hiány esetén alkalmazzák, ezért visszairás lehetséges.

Az év végi értékelésnél a piaci érték, mint viszonyítási alap, meghatározása:

- ingatlanok esetében a december 31-én a helyi használt ingatlan értékesítésénél alkalmazott m² ár
- gépek, berendezések, felszerelések esetében a beszerzési ár korrigálva a használati idővel
- járművek esetében azonos típusú, korú, futásteljesítményű használt autó december 31-i kínálati ára.

Eszközök értékvesztése és visszairása

A tulajdoni részesedést jelentő befektetésekre, értékpapírokra, készletekre, kölcsönökre, beruházási előlegre a Tv. szerint értékvesztést kell elszámolni, ha az adott eszköz könyv szerinti értéke a piaci (realizálható) érteknél tartósan és jelentősen magasabb. Az értékvesztés címen elszámolt összeget vissza kell írni, ha a leíraskor ismert körülmények megszűntek. A visszairás a piaci értékig, de legfeljebb bekerülési értékig terjedhet.

Tartós az értékvesztés, ha a különbség a bekerülés időpontjától számított egy év óta fennáll. A követelések esetében a vevő és az adós minősítése alapján az üzleti év mérleg fordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket,) értékvesztést kell elszámolni - a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján.

A követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti - veszteségjellegű - különbség összegében kell az értékvesztést elszámolni, ha ez a különbség tartósan mutatkozik és jelentős összegű. Követelés tartósan minősül, ha fizetési határidőtől 90 nap eltelt.

A követeléseket érintően, ha az információk szerint a megtérülés csőd, felszámolás, ismeretlen lakóhely, stb. miatt a teljesítés elmaradása véglegesnek tekinthető értékvesztést kell elszámolni.

Jelentős összegű az értékvesztés, ha a befektetéseknél, értékpapíroknál, követeléseknél, készleteknél a bekerülési érték 10 %-at vagy 100.000.-Ft-ot elér. Az értékvesztés a követelések (adósok) egyedi minősítésével állapítandó meg a várható realizálás szerint.

A vevőnként, adósonként kis összegű (100.000 Ft alatti) követelések könyvelésben elkülönített csoportjára, együttes minősítés alapján, egyszerűsített eljárással a nyilvántartási érték százalékban is meghatározható, egy összegben elszámolható, elkülönítetten kimutatható az értékvesztés.

Értékpapírok és követelések esetében a pénzügynek, a készletre vonatkozóan a beszerzési vagy műszaki szervezetnek a piaci érték, illetve a realizálható érték megállapítását dokumentummal, valós információval kell alátámasztania. A kiegészítő mellékletben ismertetni kell az értékelés elveit és módszerét. Készletekre értékvesztés számolandó el akkor is, ha megrongálódott, eredeti rendeltetésének nem, vagy csökkent értékben felel meg, feleslegessé vált. Mindezeket jegyzőkönyvvel kell igazolni.

Az értékvesztés és visszaírása mérleg fordulónapra történik. Az értékvesztés elszámolása a Részesedések, értékpapírok, pénzeszközök értékvesztése és annak visszaírása számlát érinti, a vásárolt készleteknél pedig a Különféle egyéb ráfordításokat. A követelések értékvesztését a költségvetési számvitel szerint a Költségvetési évben esedékes követelés nyilvántartási ellenszámlával szemben a Követelések számla csökkenésével számolhatjuk el, a ráfordítás elszámolása pedig a pénzügyi számvitel szerint szintén a Különféle egyéb ráfordításokat érinti. Az adott előlegek értékvesztése pénzügyi számvitel szerint a Különféle egyéb ráfordításokra könyvelendő, míg az előleg értékvesztésének elszámolása kiadásként a költségvetési számvitel szerint végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettséggént, illetve teljesítésként is könyvelendő.

2.1. Immateriális javak

A nyilvántartásba vétel bekerülési (beszerzési áron vagy előállítási önköltségen) érteken történik, míg a mérlegben az immateriális javakat nettó értékben kell kimutatni.

Vagyoni értékű jogok értékelése:

A megszerzéskor fizetett összeg (beszerzési ár), levonva az elszámolt értékcsökkenést.

Szellemi termékek értékelése:

- a fizetett, az Áhsz. szerinti vételár,
- a saját készítésű és állományba vett, forgalomképes termék közvetlen önköltsége (előállítási költsége), mindkét esetben levonva az elszámolt értékcsökkenést.

A szabályzat hatálya alá tartozó szervek a kisértékű (200 E Ft egyedi beszerzési érték alatti) vagyoni értékű jog, szellemi termék bekerülési értékét a használatba vételkor leírják.

Azoknál az immateriális javaknál, ahol a szerződés eltérő időtartamot jelöl meg, mint a kötelezően előírt leírási kulcsok alapján számított használati idő, ott a szerződés szerinti időtartamnak megfelelő kulcsot alkalmazzuk.

Immateriális javak közé csak a tartós, egy évnél hosszabb feladatellátást szolgáló nem materiális eszközök vehetők fel, értékhatárra való tekintet nélkül. A 200 E Ft egyedi bekerülési érték alatti vagyoni értékű jogok és szellemi termékek – a számviteli politikában leírtak szerint – a megszerzéskor egy összegben terv szerinti értékcsökkenésként el kell számolni.

A 200 E Ft-os értékhatár valamennyi aktiválandó költséggel együtt értendő.

Az év végi értékelés szabályai:

- piaci érték megállapítása (beszerzési ár, korrigálva a használati idővel)

2.2. Tárgyi eszközök értékelése

A tárgyi eszközöket a mérlegben nettó érteken - bekerülési (beszerzési, előállítási költségek) érték és az értékcsökkenés különbözeteként – kell szerepeltetni.

A tárgyi eszköz biztonságos üzemeltetéséhez, rendeltetésszerű használatához szükséges, a tárgyi eszköz beszerzésével egyidőben. Tartozékokat önálló eszközként kell minősíteni és nyilvántartani. A tárgyi eszközök bekerülési értékét az Áhsz.-ben és az értékelési szabályzatban előírtak szerint kell megállapítani. A bekerülési értéket a teljesítés napján közzétett MNB árfolyamon kell megállapítani.

A saját vállalkozásban végzett beruházást utókalkuláció alapján, az 1. pont „Bekerülési (előállítási) érték” bekezdés szerinti közvetlen önköltségen kell aktiválni.

Tárgyi eszközökre terven felüli értékcsökkenést csak a Tv.-ben meghatározott esetben lehet elszámolni.

Tárgyi eszközzé az egy évnél hosszabb ideig használható és használatra tervezett eszközöket kell egyedileg minősíteni.

A 200 E Ft egyedi bekerülési érték alatti tárgyi eszközök – a Számviteli politikában leírtak szerint – a használatba vételkor egy összegben terv szerinti értékcsökkenésként el kell számolni.

2.3. Beruházásokra, immateriális javak beszerzésére szolgáltatások vásárlására adott előlegek

Ezen előlegeket az átutalt - levonható előzetes forgalmi adót nem tartalmazó - összegben kell kimutatni. Év végén értékelni kell a lejárt határidejű el nem számolt előlegeket a lejárt követelésekre vonatkozó általános szabályok szerint. Az elszámolt értékvesztést a költségvetési számvitelben kiadásként kell lekönyvelni.

2.4. Befektetett pénzügyi eszközök értékelése

A befektetett pénzügyi eszközök bekerülési érteken kerülnek állományba. A részesedések és értékpapírok beszerzési értéke az érte fizetett, apport esetén a társasági szerződésben megjelölt összeg. Követelés ellenértékeként kapott tulajdon résznél a követelés összege, felszámolási eljárás során átvett értékpapír esetén a vagyonfelosztási javaslatban megjelölt összeg, adott kölcsönnél a folyósított összeg. Amennyiben a beszerzési érték valutában (devizában) kerül megállapításra, annak forint értékét az állományba vételkor MNB árfolyamon kell megállapítani. Ezen eszközök mérlegben megjelenő értéke a bekerülési érték, valamint – ha van - az értékvesztés különbözete.

Az értékvesztés összegét önkormányzati vagyon tekintetében a polgármester hagyja jóvá.

Az értékvesztést tőzsdei árfolyam alapján, illetve az adott gazdasági társaság mérlegei alapján (saját tőke változás iránya és mértéke) lehet megállapítani.

A befektetett pénzügyi eszközök esetében a minősítést minden esetben a befektetési cél – tartós vagy nem tartós – határozza meg.

2.5. Készletek értékelése

A vásárolt új készleteket (anyag, áru) nettó beszerzési áron, a saját előállítású készleteket előállítási közvetlen önköltségen kell értékelni és a könyvekben, mérlegben szerepeltetni.

A követelés fejében átvett készletet a hozzá kapcsolódó megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szinti (számlázott, bizonylatolt) érteken kell felvenni.

A Tv. szerint a befektetett eszközök közül azokat az eszközöket, amelyek a tevékenységet, a működést tartósan már nem szolgálják, ezért értékesítésre kerülnek, a készletek köze át kell

sorolni. Értékelés nyilvántartási értéken, ha a piaci ár kisebb, értékvesztést kell elszámolni az év végi értékelés során.

Az általános forgalmi adó nem.

A készleteknél értékvesztést a szabályzat hatálya alá tartozó szervek akkor számolhatnak el, ha valamely készletféleség csökkent értékű. Ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, felhasználása és értékesítése kétségesse vált, ha feleslegessé vált, vagy - a könyv szerinti értéke jelentősen - és tartósan, egy évet meghaladóan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke értékvesztés számolandó el. Az értékvesztés elszámolása addig a mértékig történhet, hogy a készletérték megfeleljen a mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor ismert reális piaci értéknek.

Amennyiben a következő évben a készlet piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja a (leszállított) könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással ellentételezni kell.

2.6. Követelések értékelése

A Tv. értelmében a követelések az adós, a vevő által teljesítésként elfogadott, elismert könyv szerinti értékben tarthatók nyilván. A kiszámlázott, másik szerződő fél által elismert összegben lehet nyilvántartani a vevők, adósok tartozását mindaddig, amíg

- ki nem egyenlítették, vagy
- behajthatatlanná válás esetén nem került leírásra.

A vevőkkel szembeni követelés igazoltnak tekinthető, ha a szolgáltatást, áruszállatást átvételi teljesítési igazolással látta el, az ár megfelel a szerződésnek.

A vevő által történő elismerés dokumentumai:

- meghatározott fordulónapra vonatkozóan kiküldött, és általa elfogadott egyeztető levél,
- a mérleg fordulónapját követő, de a beszámoló elkészítését megelőző pénzügyi teljesítés (tárgyévet követő év február 10-ig) a vevő részéről.

Egyenlegközlőnek a következő adatokat kell tartalmazni:

- a vevő azonosító adatát,
- követelés jogcímét,
- tőkekövetelés összegét az esedékesség időpontja szerint részletezve és összesen,
- kamatkövetelés összegét az esedékesség időpontja szerint részletezve és összesen,
- az elismerésre vonatkozó vevő által tett nyilatkozat szövegét,
- az esetleges eltérésre vonatkozó vevő által teendő közlés szövegét,
- az eltérés bizonyításához szükséges és rendelkezésre álló bizonylatok, pénzforgalmi számlakivonatok bemutatására vonatkozó felhívást.

Adós által vitatott, de jogszabályon alapuló követelés a mérlegben akkor szerepeltethető, ha nincs ellene jogorvoslati kifogásnak helye. A vevő, adós által vitatott követelés nem tekinthető elismertnek, ha azt kifogásolta, ezért csak per útján érvényesíthető. Az el nem ismert követelésállományt a 0-s számlaosztályba át kell vezetni.

Külföldi pénzürtékre szóló követelés az elfogadott, elismert, értékvesztéssel csökkentett, visszaírt értékvesztéssel növelt értékben, a devizaösszeg mérleg fordulónapi MNB közép árfolyamon értékelve vehető fel a mérlegbe.

A támogatási programból adódó követeléseket a támogatási pályázatnak, szerződésnek megfelelően az elismert összegben az év végi MNB közép árfolyamon kell a mérlegben szerepeltetni. A főkönyvi számlák záró egyenlegét a pénzügyi analitikával egyeztetni kell.

A vevő, az adós által elismert követelés és a jogszabályon alapuló jogerős követelés könyv szerinti értékben az esetleges értékvesztés levonásával mutatható ki a mérlegben. Egyéb követelések a jogszerűen járó, elismert összegben mutathatók ki.

A követelések összege nem foglalja magában az ezen követelések után járó, de nem esedékes kamatok összegét. Ezt az analitikus nyilvántartásba kell feljegyezni és a 0-ás számlaosztályban kell kimutatni.

Az értékvesztés megállapításához, az adós minősítéséhez a fizetőképességet (pénzügyi nehézség tartós vagy átmeneti, csőd, felszámolás stb. fennáll-e) és a szerződéses garanciákat egyedileg kell mérlegelni. Az értékvesztés következő évi számításakor az előző évi értékvesztési összeg növekedését további értékvesztésként, csökkenését visszaírásként kell figyelembe venni. A leírás név szerinti lista alapján, a keletkezési idő és a behajthatatlanság kritériumai szerint történhet meg.

Az adósminősítés szempontjai:

- egyedi értékelés, kis összegűeknél összevontan,
- az év fordulónapjára beszerzett információk (fizetőképesség, csőd, felszámolás),
- felszámolótól kapott rangsorolás a várható összegre,
- tapasztalati számok (pl. behajthatatlan kis összegű tételek az előző években),
- ügyvédi információ.

Az elismert követelést teljes értékűnek kell tekinteni és utána nem lehet értékvesztést elszámolni, ha az befolyt a mérlegforduló napját követő év február 10-ig.

Rossz vevő, aki fizetési kötelezettségének többszöri felszólítás ellenére nem tett eleget, továbbá valószínűsíthető, hogy kötelezettségét nem tudja kiegyenlíteni, a vevő ellen csőd-, felszámolási eljárás van folyamatban vagy végelszámolás alatt áll, a követelés várhatóan meg nem térülő összeg erejéig értékvesztést kell elszámolni.

A hatósági jogkörhöz kapcsolódó követeléseket – az átadásra kerülő részt is beleértve, ha azokat a szabályzat hatálya alá tartozó szervek szedik be – teljes összegben kell a mérlegbe felvenni.

Egyéb követelések:

- munkavállalókkal szembeni követelések (kiadott forint összeg, kártérítés előírása stb.),
- rövid lejáratra kölcsön adott pénzeszközök,
- egyéb követelések (szerződés tartalmából megítélt összeg),
- megítélt, peresített követelés értékelése könyv szerinti értékben történik.

A behajthatatlan, vagy a peresített követelések értéke nem szerepelhet a mérlegben, kivéve, ha a mérlegkészítésig befolyik, vagy jogerős ítélet, határozat az adós fizetési kötelezettségét kimondja.

Garancia- és kezesség-vállalásból követelés csak akkor mutatható ki, ha az pénzügyileg teljesítve van és az adós felé az igény benyújtásra került.

Közhatalmi bevételek miatti követelés értékelés negyedévenként az egyszerűsített értékelési eljárás keretében kell elvégezni. Az értékelést az Adóosztály az ASP programmal végzi. Az

értékelés eredményét tárgynegyedévet követő hónap 12-ig írásban közli a Gazdálkodási és Intézményüzemeltetési Iroda vezetőjével.

1. Az adóköveteléseket jogcímek szerint kel biztosítani:

- iparüzési adó,
- építmény adó
- egyéb adók,
- bírságok,
- késedelmi pótlék,
- önellenőrzési pótlék, stb.

2. A hátralékos követelések további bontását az adósok minősítési kategóriái szerint kell elvégezni.

- folyamatosan működő adósok:
- legfeljebb 90 napos,
- 91 – 180 napos,
- 181-360 napos,
- 360 napon túli.

A folyamatos működésben korlátozott adósokat a következők szerint kel csoportosítani:

- felszámolás alatt lévő,
- végelszámolás alatt lévő,
- csődeljárás hatálya alatt álló,
- jogutód nélkül véglegesen megszűnt adózók.

Az előző év adatai alapján kell kialakítani az értékvesztés elszámolásának mértékét.

Ha az adós ellen felszámolási eljárást indítottak akkor 95 %-os a zálogjoggal biztosított adósnál 100 %-on a 365 napon túli tartozás esetén 50 %-os értékvesztést számolunk el a december 31-én fennálló állomány után.

A vevők minősítése	90-180 napig	20 %
	180-365 napig	30 %
	365 napon túli kintlévőség esetén	50 % értékvesztést számolok el.

A vevők tartozásai közé a beszámolási évben teljesített értékesítések, nyújtott szolgáltatások vevő által elismert, számlázott, áfát is tartalmazó összeget kell a mérlegben feltüntetni.

Követelések év végi értékelése a Szabályzat 1. sz. melléklete alapján történik.

3. Az egyes eszközök értékelése

A vevő által történő elismerés dokumentuma:

- az eszközök és források leltározási és leltárkészítési szabályzatában meghatározott fordulónapra vonatkozóan kiküldött, és a vevők által elfogadott egyeztető levél (a vevő által elfogadottnak minősül, a követelés, ha az egyeztető levélre a megadott határidőn belül nem érkezik válasz, vagy elfogadó válasz érkezik),
- a mérleg fordulónapját követő, de a beszámoló elkészítését megelőző pénzügyi teljesítés a vevő részéről.

Az önkormányzati tulajdonból vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelése:

A vagyonkezelőkről vezetett nyilvántartás alapján kell az értékelést elvégezni, figyelemmel a vagyonkezelői szerződésben meghatározott értékelési eljárásra.

3.1. Értékpapírok értékelése

Az eladás céljából vásárolt, átvett részesedéseket, hosszú vagy rövid lejáratú értékpapírokat kamat nélküli bekerülési (amennyiben a beszerzési érték magasabb mint a névérték, akkor névértéken) érteken.

3.2. Pénzeszközök értékelése

Ezen eszközcsoport állományát a mérlegben és az azt alátámasztó leltárban egyaránt könyv szerinti érteken kell kimutatni.

Pénztári Pénzkészlet értékelése:

A pénztárban ténylegesen meglévő érmék, bankjegyek összesített értéke (mennyiségi felvétellel).

Forint pénztár,

Devizapénztár (árfolyam különbözet megállapítása és elszámolása).

Fizetési számlák:

A különböző bankszámlákon lévő egyenlegnek a kivonattal egyeznie kell. Év végén az MNB honlapján közzétett kockázati értékelés alapján kell az értékvesztést megállapítani és elszámolni. A Magyar Államkincstárnál vezetett számlákat év végén értékelni nem kell.

A devizaszámlákon lévő devizát az év végén MNB középárfolyamon kell értékelni, az árfolyam különbözetet, nem realizált árfolyam nyereség/vesztésséggként kell elszámolni.

A mérlegfordulónapi értékelésekor az összevontan elszámolt árfolyamnyereséget a pénzügyi műveletek egyéb eredményszemléletű bevételei között kell elszámolni, árfolyamvesztésséget a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai között kell elszámolni.

3.9. Aktív időbeli elhatárolások

Az aktív és passzív időbeli elhatárolásokat a mérlegben könyv szerinti érteken kell kimutatni. Az aktív időbeli elhatárolásokon belül kell kimutatni az eredményszemléletű bevételek aktív időbeli elhatárolását, a költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolását és a halasztott ráfordításokat. Az eredményszemléletű bevételek aktív időbeli elhatárolása között az olyan járó eredményszemléletű bevételeket kell kimutatni, amelyek csak a mérleg fordulónapja után esedékesek, de a mérleggel lezárt időszakra számolandók el. A költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása között a mérleg fordulónapja előtt felmerült, elszámolt olyan összegeket kell kimutatni, amelyek költségként, ráfordításként csak a mérleg fordulónapját követő időszakra számolhatók el. A halasztott ráfordítások között az Tv. 33. § (1) bekezdése szerintiakat kell kimutatni.

4. Források értékelése

A forrásokat könyv szerinti érteken kell kimutatni a nyilvántartásokban és a könyvviteli mérlegben.

4.1. Saját tőke értékelése

A saját tőke nemzeti vagyon induláskori értékéből, nemzeti vagyon változásaiból, egyéb eszközök induláskori értéke és változásaiból, felhalmozott eredmény, eszközök értékhelyesbítésének forrásából, valamint mérleg szerinti eredményből tevődik össze.

A nemzeti vagyon induláskori értékeként a 2014. január 1-jén meglévő, a nemzeti vagyonba tartozó eszközök bekerülési értékének forrását kell kimutatni. A nemzeti vagyon változásai között a 2014. január 1-jét követően a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök változásait kell kimutatni. Az egyéb eszközök induláskori értéke és változásaként a 2014. január 1-jén meglévő nem idegen pénzeszközök forrását, valamint a nemzeti vagyonba nem tartozó egyéb eszközök változásait kell kimutatni. A felhalmozott eredményként az előző költségvetési évek felhalmozott eredményét kell kimutatni.

A mérleg szerinti eredményt az eredmény-kimutatásban ilyen címen kimutatott összeggel egyezően kell szerepeltetni.

A saját tőke részeként kell kimutatni a piaci értékelésből származó értékhelyesbítéssel azonos összegű eszközök értékhelyesbítésének forrását is, a szabályzat hatálya alá tartozó szervek a számviteli politikájukban jelezték, hogy nem élnék a piaci értéken történő értékelés lehetőségével.

4.2. Kötelezettségek értékelése

A mérlegben a kötelezettségek között az egységes rovatrend szerinti rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket kell kimutatni mindaddig, amíg azokat pénzügyileg ki nem egyenlítették, el nem engedték vagy egyéb módon nem rendezték.

A forintban teljesítendő kötelezettségeket az elismert számlázott összegben mutatjuk ki. A devizában teljesítendő kötelezettségek a Tv. és a számviteli politika szerint forintban átszámított árfolyamon kerülnek a mérlegbe. Ha a devizatartozás a december 31-i MNB közép árfolyamon átszámolt összege a könyv szerinti értéktől eltér, akkor az összevontan elszámolt árfolyamnyereséget a pénzügyi műveletek egyéb eredményszemléletű bevételei között kell elszámolni, árfolyamvesztéset a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai között kell elszámolni.

Éven túli lejáratú kötelezettségek értékelése

Ide sorolandók az egy évnél hosszabb lejáratra szóló tartozások: kölcsönök, hitelek.

Egyéb hosszú lejáratú kötelezettség a lízingbe vett, beruházásként elszámolt eszköz számlázott ellenértékének megfelelő kötelezettség, fizetendő kamat nélkül.

A mérleg fordulónapiját követő egy éven belül visszafizetendő törlesztéseket a rövid lejáratú egyéb kötelezettségek között elkülönítetten kell kimutatni.

Éven belüli lejáratú kötelezettségek értékelése:

- dologi kiadásokra irányuló kötelezettségek: az áruszállításból és szolgáltatásteljesítésből származó – általános forgalmi adót nem tartalmazó - kötelezettségek,
- finanszírozási kiadásokra irányuló kötelezettségek: az egy évet meg nem haladó lejáratra kapott likvid hitel, kölcsön, - ideiglenesen átvett pénzeszközök,
- egyéb kötelezettségek, pl. a társadalombiztosítási, adó, egyéb jogszabályban meghatározott kötelezettségek.

4.3. Passzív időbeli elhatárolások

Az passzív időbeli elhatárolásokat a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni. A passzív időbeli elhatárolásokon belül kell kimutatni az eredményszemléletű bevételek passzív időbeli elhatárolását, a költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolását és a halasztott

eredményszemléletű bevételeket. Az eredményszemléletű bevételek passzív időbeli elhatárolása között a mérleg fordulónapja előtt a pénzügyi számvitelben elszámolt olyan eredményszemléletű bevételeket kell kimutatni, amelyek a mérleg fordulónapja utáni időszak eredményszemléletű bevételeit képezik. Az eredményszemléletű bevételek passzív időbeli elhatárolása között kell kimutatni az Tv. 44. § (2) bekezdése szerinti támogatásokat is azzal, hogy azon az egységes rovatrend B16. Egyéb működési célú támogatások bevételei államháztartáson belülről és B63. Egyéb működési célú átvett pénzeszközök rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott bevételeket kell érteni.

5. Záró rendelkezések

Jelen szabályzat 2024. január 1-jén lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 2021. augusztus 1-én kiadott szabályzat hatályát veszti.

